

COMISIÓN INFORMATIVA DE POLÍTICAS SOCIAIS

ACTA da mencionada comisión informativa, correspondente ao día **19 de xuño de 2025**

Ás 17.22 horas do día 19 de xuño de 2025, reúnese a Comisión Informativa de Políticas Sociais, en sesión ordinaria, na sala de xuntas da Deputación Provincial, coa asistencia dos seguintes deputados e deputadas:

Presidente: D. Luís Menor Pérez

Deputados/as do Grupo Popular:

D. Rosendo Luís Fernández Fernández

D.ª Marta Nóvoa Iglesias

D.ª Patricia Torres Madureira

D.ª M.^a del Carmen González Quintela

D. Manuel Seoane Rodríguez

Deputados/as do Grupo Socialista:

D. Álvaro Vila Araújo

D.ª Susana Rodríguez Estévez

D. Aurentino Alonso Araújo

D. Emilio Luís Díaz Vidal

Deputados/as do BNG:

D.ª María José Mangane Guede

D. Xosé Manuel Puga González

Deputados de Democracia Ourensana:

D. Antonio Fernández Martín

D. Gonzalo Pérez Jácome

Secretario: D. Juan Marquina Fuentes

Interventora accidental: D.ª María Begoña Álvarez Matos

Seguidamente, iniciouse o tratamento dos asuntos incluídos na orde do día, do xeito que se reflicte a continuación:

1º.- APROBACIÓN DA ACTA DA SESIÓN ANTERIOR, CORRESPONDENTE Á DO DÍA 21 DE MAIO DE 2025.-

A Secretaría Xeral deu traslado do borrador da acta da sesión anterior, correspondente á ordinaria do día 21 de maio de 2025.

Non se producen intervencións e, por unanimidade, a comisión adopta o seguinte acordo:
Aprobar a acta da sesión ordinaria da Comisión Informativa de Políticas Sociais do día 21 de maio de 2025, conforme co borrador elaborado pola Secretaría Xeral.

2º.- MOCIÓN DO GRUPO POPULAR RELATIVA AO REFORZO DE EFECTIVOS DA GARDA CIVIL NA PROVINCIA DE OURENSE (EXPTE. Nº 2025/16757D).-

D.ª Ana Patricia Torres Madureira, do Grupo Popular, expón o contido da seguinte moción:

A seguridade cidadá é un dos piares fundamentais para garantir a convivencia, o benestar e a calidade de vida dos veciños e veciñas de calquera provincia.

O labor que realiza a Garda Civil nos nosos concellos, especialmente naqueles de ámbito rural ou con menor densidade de poboación e fundamental, dado que hai moito núcleo de poboación con só un ou dous veciños e que normalmente son de idade avanzada, facéndoos moito mais vulnerables a todo tipo de delitos e ameazas.

Resulta esencial a presenza da Garda Civil para previr o delito, protexer á poboación e asegurar o cumprimento da lei, ademais da súa labor social, o estar pendentes dos veciños ante calquera eventualidade.

Por outra banda, nos últimos anos, diversos municipios experimentaron un incremento de poboación, un aumento do tránsito de persoas ou un incremento de situacións que requiren dunha maior presenza e capacidade operativa dos corpos e forzas de seguridade do Estado.

Neste contexto, o persoal da Garda Civil destinado na nosa provincia resulta insuficiente para cubrir as necesidades de vixilancia, atención cidadá e actuación inmediata, dada a redución de efectivos e a creación de novos servizos, non dotados de persoal, polo que membros do servizo de seguridade cidadá, agora teñen que atender as novas obrigas, diminuindo o persoal asignado a esas labores facendo que aumente considerablemente o tempo de actuación ante emerxencias ou situacións de risco, facendo que moitas veces sexa tarde ou sexa precisa a intervención dos veciños.

Así mesmo, constatáronse dificultades derivadas da escaseza de recursos materiais, como chalecos antibalas, munición, etc. e humanos, como xa dixemos anteriormente, pero agravándose aínda máis na temporada estival, cando os propios axentes desfrutan das súas merecidas vacacións, o que repercute negativamente na eficacia do servizo prestado.

Un capítulo aparte merece o acontecido no apagamento na península ibérica, cando a interrupción na subministración eléctrica que ocorreu o luns 28 de abril de 2025 ás 12:33 e localizado principalmente na península ibérica, así como en menor grao en zonas do sur de Francia, deixou a máis de 50 millóns de persoas afectadas, sendo un corte de electricidade sen precedentes provocando que a meirande parte dos cuarteis e postos da Garda Civil non tivera subministro eléctrico, deixándoos inoperativos o estar incomunicados nunha situación de emerxencia máxima, o que levou a unha serie de sucesos derivados, cobrándose a vida de 8 persoas.

Aumentar os efectivos e recursos da Garda Civil permitiría mellorar substancialmente a seguridade, incrementar a capacidade preventiva e disuasoria, e reforzar a confianza da cidadanía nas institucións públicas.

No caso de Cataluña, coa supresión do SEPRONA e de determinadas unidades de Intervención de Armas nalgúns zonas supoñerá unha notable diminución na capacidade de resposta ante emerxencias ambientais.

Esta decisión conleva unha redución significativa nos labores de vixilancia e protección do medio natural, así como unha perda de control sobre a tenencia e o uso de armas e explosivos, como xa expuxo a Asociación Profesional da Garda Civil.

Ante esta situación incrementase a vulnerabilidade fronte a episodios de contaminación ambiental, debilita a protección dos espazos naturais e facilita a proliferación de actividades ilegais como a caza furtiva.

Así mesmo, obriga a outros corpos de seguridade a asumir funcións adicionais, o que incrementa a súa carga de traballo e reduce a súa capacidade operativa e o que nos tememos e que esta política de supresión de unidades acabe estendéndose a outras comunidades autónomas, coa preocupación de que esta decisión se traslade a Galicia.

A este panorama súmase a especialidade do Servizo Fiscal e de Fronteiras, e a redución de efectivos, cuxa labor resulta igualmente fundamental, especialmente en provincias coma a nosa, con máis de 200 km de fronteira con País veciño e afectando directamente a 17 concellos.

A Garda Civil conta con axentes especializados que velan polo cumprimento da lexislación en materia de inmigración e aduanas, supervisando o tránsito de persoas e vehículos nos puntos fronteirizos. Ademais, desempeñan un papel cruce na loita contra o contrabando de mercadorías, como tabaco, alcol e produtos falsificados, así como na prevención do narcotráfico, o tráfico de armas e de persoas, e o branqueo de capitais.

En virtude de todo o exposto, o Grupo Provincial Popular propón ao pleno os seguintes

ACORDOS:

1. *Instar o Ministerio do Interior a que, en coordinación coa Dirección Xeral da Garda Civil, proceda a reforzar de maneira prioritaria os efectivos asignados na provincia de Ourense.*
2. *Solicitar o Ministerio do Interior o incremento e mellora de recursos materiais, medios técnicos e de seguridade destinados aos cuarteis e postos da Garda Civil que prestan servizo na nosa provincia, co fin de mellorar a seguridade dos propios axentes, así como a súa operatividade e capacidade de resposta.*
3. *Instar ao Goberno de España a dotar a todos os postos e cuarteis de Garda Civil de sistemas de subministración eléctrica de emerxencia, para que ante calquera eventualidade, xa sexa meteorolóxica, enerxética, etc. podan seguir prestando os servizos con normalidade en situacións de crise.*
4. *Informar á cidadanía da aprobación desta moción e das accións emprendidas para garantir unha maior presenza de efectivos e mellora dos servizos de seguridade, así como de protección da natureza.*
5. *Dar traslado da presente moción, unha vez aprobada, ao Ministerio do Interior, á Delegación do Goberno en Galicia, á Dirección Xeral da Garda Civil e aos Concellos da provincia de Ourense.*

Dª María Mangana Guede, do BNG, fai uso da palabra para indicar que están de acordo con moitas afirmacións da moción, pero non tanto con algunha afirmación que se fai na parte expositiva dela. En todo caso formulan reserva de voto de cara ao Pleno.

D. Álvaro Vila Araújo, do Grupo Socialista, lembra que se trouxo xa polo grupo popular unha moción moi similar hai un ano, engadindo que a carencia de medios humanos é algo que ultimamente están a padecer moitas administracións públicas.

Non se producen máis intervencións e co voto favorable do Grupo Popular (6) e a abstención do Grupo Socialista (4), do BNG (2) e de Democracia Ourense (2), a comisión ditamina favorablemente a adopción, por parte do Pleno, do seguinte acordo:

1. Instar o Ministerio do Interior a que, en coordinación coa Dirección Xeral da Garda Civil, proceda a reforzar de maneira prioritaria os efectivos asignados na provincia de Ourense.
2. Solicitar o Ministerio do Interior o incremento e mellora de recursos materiais, medios técnicos e de seguridade destinados aos cuarteis e postos da Garda Civil que prestan servizo na nosa provincia, co fin de mellorar a seguridade dos propios axentes, así como a súa operatividade e capacidade de resposta.

3. Instar ao Goberno de España a dotar a todos os postos e cuarteis de Garda Civil de sistemas de subministración eléctrica de emerxencia, para que ante calquera eventualidade, xa sexa meteorolóxica, enerxética, etc. podan seguir prestando os servizos con normalidade en situacións de crise.
4. Informar á cidadanía da aprobación desta moción e das accións emprendidas para garantir unha maior presenza de efectivos e mellora dos servizos de seguridade, así como de protección da natureza.
5. Dar traslado da presente moción, unha vez aprobada, ao Ministerio do Interior, á Delegación do Goberno en Galicia, á Dirección Xeral da Garda Civil e aos Concellos da provincia de Ourense.

3º.- MOCIÓN DO BNG PARA A RECUPERACIÓN DA UNIDADE DE COVID PERSISTENTE (EXPTE. Nº 2025/16811V).-

Dª María Mangana Guede, do BNG, expón o contido da seguinte moción:

No contexto da pandemia da COVID-19, o sistema sanitario galego tivo que adaptarse de maneira urxente para facer fronte a unha situación sanitaria sen precedentes. En Ourense, unha das ferramentas máis eficaces foi o servizo TELEA, que permitiu o seguimento domiciliario de doentes COVID positivos. Este servizo permitiu detectar, xa nos primeiros meses da pandemia, que algúns destes doentes desenvolvían síntomas persistentes a pesar de ter pasado un cadro agudo leve.

Grazas á implicación dos profesionais do servizo TELEA, en colaboración coas unidades de Rehabilitación, Saúde Mental e Neumoloxía do CHUO, foise xestando o embrión do que no 2021 se constituiría oficialmente como Unidade Multidisciplinar de COVID Persistente. Esta unidade converteuse nun referente dentro do sistema sanitario galego, chegando a ser recoñecida como exemplar e asumindo incluso a función de unidade de segunda opinión para pacientes de toda Galiza.

A unidade contaba cun equipo multidisciplinar que incluía tres facultativas, un neumólogo, unha enfermeira e un psicólogo. Froito do seu traballo xurdiron diversas iniciativas terapéuticas e rehabilitadoras, como programas psicoeducativos, talleres de risoterapia, musicoterapia, actividades de ioga e pilates en colaboración coa Deputación, e obradoiros de manualidades con función terapéutica e de acompañamento.

Porén, dende o outono de 2024, a unidade comezou a desmantelarse progresivamente coincidindo co traslado da xefa de Medicina Interna e a baixa por enfermidade doutra facultativa. A atención médica especializada foi reducíndose ata o punto de que moitos

pacientes levan máis de seis meses sen seguimento, sendo derivados a profesionais sen formación específica nesta enfermidade, o que deriva nunha perda de calidade asistencial e mesmo, nalgúns casos, na negación da enfermidade.

Esta situación non é un feito illado, senón que se enmarca nun contexto máis amplo de deterioro da sanidade pública galega, cun impacto especialmente grave en Ourense. O Complexo Hospitalario Universitario de Ourense (CHUO), a pesar de ser referencia, arrastra problemas crónicos de listas de espera -con máis de 80 días de media para intervencións cirúrxicas-, falta de persoal e derivacións cada vez máis frecuentes á sanidade privada, como demostra o envío recente de pacientes ourensáns a hospitais privados de Vigo para operarse. Así como as múltiples e bochornosas situacións de derrubes, inundacións e problemas estruturais.

En zonas como Valdeorras, a situación é aínda máis alarmante. A CIG-Saúde do Barco de Valdeorras leva tempo denunciando o desmantelamento progresivo do hospital comarcal, con servizos críticos sen cobertura estable, profesionais saturados e unha atención cada vez máis precarizada.

Un conxunto de eventos que levou en semanas recentes á reaparición da plataforma SOS Sanidade Pública de Ourense que está a denunciar múltiples deficiencias no sistema público sanitario.

Cómpre lembrar que a COVID Persistente é unha enfermidade crónica, complexa, cunha sintomatoloxía cambiante, que afecta a persoas fráxiles e polimedicadas. A día de hoxe, o SERGAS conta con protocolos específicos para a atención a doentes crónicos, polimedicados e fráxiles, porén paradoxicamente non se está aplicando ningún deles a este colectivo.

A importancia da Unidade radica nos profesionais cunha excelente formación en Covid Persistente que está sendo desaproveitada, e os afectados pola Covid Persistente como pacientes crónicos, fráxiles e polimedicados, deberían de recibir do SERGAS a atención acorde a estas tres características.

Como indicamos o propio SERGAS ten tres protocolos, un de atención ao doente crónico, outra ao polimedicado e outro de atención ao doente fráxil. E non se lles aplica ningún deles. A desaparición progresiva da Unidade Multidisciplinar de Ourense supón un retroceso inaceptable na atención sanitaria a centos de pacientes que quedarán atrapados nun labirinto medio onde non os recoñecen nin os tratan de maneira axeitada. Isto non só os condena ao sufrimento, senón que pon en risco a súa capacidade de recuperación e grava unha crise sanitaria prioritaria.

A desatención da COVID Persistente é outro síntoma do abandono da sanidade pública galega, onde o desmantelamento de recursos, a falta de investimento e a precarización do persoal están a comprometer a saúde de miles de cidadáns, especialmente nas zonas máis desfavorecidas como as comarcas de Ourense.

Pasto que a covid persistente non pode quedar relegada ao esquecemento, condenando a miles de persoas a vivir sen atención médica axeitada poñemos os seguintes puntos de acordos:

ACORDOS

- 1. Instar ao SERGAS e Xunta de Galiza a reabrir e garantir a continuidade e funcionamento pleno da Unidade Multidisciplinar de COVID Persistente no CHUO de Ourense, dotándoa dos recursos humanos e materiais necesarios.*
- 2. Solicitar a cobertura urxente dos postos clave da unidade (facultativos/as, enfermeira xestora de casos, persoal de apoio psicolóxico), asegurando a súa estabilidade e formación específica en COVID Persistente.*
- 3. Reclamar a aplicación efectiva dos protocolos do SERGAS para doentes crónicos, polimedicados e fráxiles ás persoas afectadas por COVID Persistente, recoñecendo a súa situación clínica específica.*
- 4. Reactivar os programas terapéuticos e grupais que se viñan desenvolvendo na unidade, garantindo o seu carácter continuado e adaptado ás necesidades das persoas afectadas.*
- 5. Solicitar a creación dun plan galego integral de atención a pacientes con COVID Persistente, que teña en conta a experiencia acumulada en Ourense como modelo organizativo e asistencial e teña como primeiro paso efectivo que se restablezan as unidades especializadas en todas as Áreas Sanitarias.*
- 6. Dar traslado desta moción á Consellería de Sanidade, á Xerencia da Área Sanitaria de Ourense, ao Valedor do Pobo e ás asociacións de pacientes afectados.*

D. Álvaro Vila Araújo, do Grupo Socialista, manifesta que en principio están de acordo coas reivindicacións das propostas de acordo se ben polo de agora van a formular reserva de voto.

D. Rosendo Luis Fernández Fernández, do Grupo Popular, lembra que esa unidade foi creada en marzo de 2021, se ben cientificamente acordouse que esta xa non é precisa como tal porque todos os pacientes diagnosticados están perfectamente atendidos. Formula reserva de voto para o Pleno.

Non se producen máis intervencións e co voto favorable do BNG (2) e a abstención do Grupo Popular (6), do Grupo Socialista (4), e de Democracia Ourensana (2), a comisión ditamina favorablemente a adopción, por parte do Pleno, do seguinte acordo:

1. Instar ao SERGAS e Xunta de Galiza a reabrir e garantir a continuidade e funcionamento pleno da Unidade Multidisciplinar de COVID Persistente no CHUO de Ourense, dotándoa dos recursos humanos e materiais necesarios.
2. Solicitar a cobertura urxente dos postos clave da unidade (facultativos/as, enfermeira xestora de casos, persoal de apoio psicolóxico), asegurando a súa estabilidade e formación específica en COVID Persistente.
3. Reclamar a aplicación efectiva dos protocolos do SERGAS para doentes crónicos, polimedicados e fráxiles ás persoas afectadas por COVID Persistente, recoñecendo a súa situación clínica específica.
4. Reactivar os programas terapéuticos e grupais que se viñan desenvolvendo na unidade, garantindo o seu carácter continuado e adaptado ás necesidades das persoas afectadas.
5. Solicitar a creación dun plan galego integral de atención a pacientes con COVID Persistente, que teña en conta a experiencia acumulada en Ourense como modelo organizativo e asistencial e teña como primeiro paso efectivo que se restablezan as unidades especializadas en todas as Áreas Sanitarias.
6. Dar traslado desta moción á Consellería de Sanidade, á Xerencia da Área Sanitaria de Ourense, ao Valedor do Pobo e ás asociacións de pacientes afectados.

4º.- MOCIÓNS DE URXENCIA.- Non se presentan.

5º.- ROGOS E PREGUNTAS.- Non se formulan.

E, ás 17.35 horas, dáse por finalizada a reunión, redactándose a presente acta que se asinará electronicamente. Dou fe.

O Secretario Xeral
Documento asinado electrónicamente
mediante actuación administrativa
automatizada.
02/07/2025